Aan de minister van Financiën en de minister voor Wonen en Rijksdienst

Plaats en datum:	Den Haag, 31 maart 2016
Betreft:	Aanvullende vragen rentemiddeling
Ons kenmerk:	2016D13657
Uw kenmerk:	-
Uw brief van:	-

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 30 maart 2016 heeft de Kamer besloten u om een brief te verzoeken over rentemiddeling. O.a. is besloten het stenogram van het desbetreffende gedeelte van de regeling van werkzaamheden door te geleiden naar het kabinet zodat de minister voor Wonen en Rijksdienst het punt van rentemiddeling kan meenemen in zijn gesprek met de banken en verzekeraars (zie ook de bijlage bij deze brief).

In aanvulling op het gestelde in het stenogram hebben onderstaande fracties nog enkele vragen gesteld c.q. opmerkingen gemaakt. Ik verzoek u in uw brief ook deze vragen/opmerkingen te beantwoorden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Wat is het totaalbeeld van hypotheekverstrekkers die al rentemiddeling aanbieden (zoals ING, Obvion, Achmea en SNS), die hebben aangekondigd binnenkort (2016) rentemiddeling te gaan aanbieden (zoals Rabobank, ABN AMRO en Florius) en die helemaal geen plannen voor het aanbieden van rentemiddeling hebben?

Kloppen de cijfers van De Hypotheker uit een steekproef van 300.000 hypotheken, dat 1 op de 5 huiseigenaren zouden kunnen profiteren van rentemiddeling? Zo nee, wat zijn dan de gegevens? Welke groepen huiseigenaren kunnen profiteren van rentemiddeling?

Eerder was er onduidelijkheid over de fiscale aspecten van rentemiddeling, in hoeverre zijn deze inmiddels opgelost? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke knelpunten zijn er nog? Is de boeterente ook (nog) aftrekbaar als je hem over langere tijd uitsmeert?

Wat zijn in meer algemene zin de knelpunten voor hypotheekverstrekker om rentemiddeling aan te (kunnen) bieden? En hoe kunnen die opgelost worden?

In hoeverre en hoe vergemakkelijkt of bemoeilijkt de recent geïmplementeerde hypothekenrichtlijn de invoering van rentemiddeling?

Zijn de ministers bereid om in hun contacten met hypotheekverstrekkers nogmaals te benadrukken dat het wenselijk is dat zij rentemiddeling (gaan) aanbieden? En de Tweede Kamer over de uitkomsten van dit overleg te informeren?

Banken gaan er vanuit dat je je huidige rente afkoopt (=boete) en dan een nieuwe rente met nieuwe looptijd afsluit. De boete smeer je vervolgens uit over de nieuwe looptijd. Maar wat gebeurt er als je je huis verkoopt? Blijft die boete dan staan?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

Een alternatief is dat je je huidige looptijd uitdient (=geen boete) en nú alvast een rentetarief afspreekt voor de periode daarna. Stel: iemand zit tot 2025 vast aan een relatief hoge rente, maar zou graag nu alvast voor de periode 2025 – 2040 de rente fixeren op een lager tarief. Vervolgens kun je dan eventueel ook nog wat variëren met de aflossing (annuïtair i.p.v. lineair, of net andersom). Is zo'n termijncontract (technisch) mogelijk? Komt dat in het pakket van mogelijkheden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA
De leden van de fractie van de PvdA hebben de volgende extra vragen:

- Welke extra opslagen brengen banken in rekening bij rentemiddeling?
- Welke banken leggen aanvullende voorwaarden op bij het middelen van de rente?
- Welke segmenten van klanten hebben er last van dat banken sowieso zeer terughoudend zijn met het aanbieden van oversluitmogelijkheden of rentemiddeling, zijn dit vooral gepensioneerden, ZZP-ers en WAO-ers? Om hoeveel mensen gaat dit?
- Wat zijn die voorwaarden?
- Wat is de reden voor banken om terughoudend te zijn in het inzichtelijk maken van de berekening van boeterente voor klanten?
- Hoe komt het dat het voor veel klanten niet inzichtelijk is hoe de opslagen bij rentemiddeling in elkaar steken?
- Wanneer komt de AFM met het kostenkader, zodat elke consument kan uitrekenen wat een redelijke boeterente is?
- Zijn de bewindslieden het eens met het oordeel van de leden van de fractie van de PvdA dat banken te weinig voortgang maken met het aanbieden van de mogelijkheid om hun klanten te laten profiteren van de lage rente? Vinden de bewindslieden ook dat banken hiermee hun meest loyale klanten in de kou laten staan? Waarom zijn zij zo halsstarrig?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA
De leden van de fractie van het CDA hebben de volgende aanvullende vragen.

- Kan de minister in het gesprek met banken en verzekeraars ook nagaan welke wettelijke belemmeringen zij ervaren voor zaken als oversluiten van hypotheek en rentemiddeling? Op die manier kunnen ook aan de wetgevende kant meegewerkt worden aan het mogelijk maken van lagere maandlasten voor consumenten.
- Hebben de banken en verzekeraars zelf ook berekeningen gemaakt voor hoeveel van hun klanten voordeel zouden hebben bij rentemiddeling? Kunnen die cijfers openbaar worden?

Vragen en opmerkingen van de heer Van Vliet
Het lid Van Vliet zou graag zien dat zijn volgende vragen zouden worden meegenomen bij het gesprek dat de minister voor Wonen en Rijksdienst zal voeren met de banken en verzekeraars met betrekking tot rentemiddeling.

- Binnen welke tijdspanne denken de 21 van de 27 geldverstrekkers die rentemiddeling momenteel nog niet mogelijk maken wel in die mogelijkheid te voorzien?
- Wat zijn de gemiddelde kosten en gederfde inkomsten die geldverstrekkers per transactie moeten maken om een hypotheek over te sluiten, en wat zijn de gemiddelde kosten voor consumenten die hun hypotheek laten oversluiten (de boete buiten beschouwing gelaten)?

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

R.F. Berck

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

Het woord is aan de heer Madlener namens de PVV.

De heer **Madlener** (PVV):
Voorzitter. Het is wat met die lagerentepolitiek van de Europese Centrale Bank. Inmiddels verkeren onze pensioenen in zwaar weer. Als je geld hebt op je spaarrekening, krijg je eigenlijk niets meer. Het enige punt waarop we nog zouden kunnen profiteren van de lage rente zou zijn als de hypotheken overgesloten kunnen worden. Maar juist op dat punt laten de banken en de geldverstrekkers het afweten. Vandaag hebben we weer uitgebreid kunnen zien dat de geldverstrekkers, de Nederlandse partijen, het helemaal laten afweten als het gaat om lagere lasten voor Nederlandse consumenten Miljoenen consumenten zouden hierdoor echter wat meer geld in de portemonnee kunnen overhouden en misschien wat extra aflossingen kunnen doen op hun huizen die onder water staan. Het zou dus heel goed zijn als de Nederlandse banken en geldverstrekkers veel schappelijker voorwaarden aanbieden voor hypotheken, zodat men wat profijt kan hebben van de lage rente.

De **voorzitter**:
En dus?

De heer **Madlener** (PVV):
Daarom wil ik graag een debat met zowel de minister voor Wonen en Rijksdienst als de minister van Financiën.

De heer **Koolmees** (D66):
Dit is een belangrijk onderwerp. Ik heb er zelf al met de heer Nijboer Kamervragen over gesteld aan de minister van Financiën. Ik stel twee dingen voor. Als de minister voor Wonen en Rijksdienst in gesprek gaat met de banken en verzekeraars over hypotheken, kan hij dit punt meenemen. Daarna kan hij daarover terugkoppelen in de brief die hij al heeft toegezegd. Ik het steun het debat dus niet.

De **voorzitter**:
Voorlopig geen steun.

Mevrouw **Aukje de Vries** (VVD):
Wat ons betreft ook geen steun voor het debat. Rentemiddeling is inderdaad een belangrijke zaak. Ik vind ook dat zo veel mogelijk partijen die moeten gaan aanbieden. Het is belangrijk dat we er eerst een brief over krijgen en dat we via de commissie nog even een vragenronde doen, want ook wij hadden in principe al schriftelijke vragen klaarliggen.

De heer **Nijboer** (PvdA):
Ik ben het voor de afwisseling een keer volledig met de PVV eens!

De heer **Madlener** (PVV):
Daar hoeft u zich niet voor te schamen, hoor.

De heer **Nijboer** (PvdA):
Het komt niet zo vaak voor. Banken moeten de consumenten dienen. Het gaat om vele honderden euro's. Daarom hebben de heer Koolmees, mevrouw De Vries, ik en anderen, zowel in debatten als schriftelijk, de minister al vele malen bevraagd. Ik ben niet voor een apart debat. Er ligt al een toezegging van minister Blok om met de banken te gaan spreken. Hij komt erop terug. Dat proces wil ik graag verder volgen.

De **voorzitter**:
Dus voorlopig geen steun.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):
Er zijn al veel vragen gesteld en er ligt ook al een toezegging over een gesprek en een brief. Laten we die afwachten. Geen steun voor het debat.

De heer **Merkies** (SP):
Voorzitter. Laten we eerst de brief afwachten. Dan kunnen we altijd nog in commissieverband kijken wat we vervolgens verder doen met die brief en of een debat dan nodig is.

De **voorzitter**:
Geen steun, mijnheer Madlener.

De heer **Madlener** (PVV):
Nee, dat is zeer teleurstellend, want we weten allemaal hoelang het duurt om hier iets op de agenda te krijgen. Als we nu zouden besluiten tot het houden van een debat, hebben we misschien een debat nadat de brief binnen is. Dan praten we namelijk over maanden. Er worden al een jaar lang toezeggingen gedaan op dit onderwerp, maar er gebeurt niets. Maar ja, met zo'n Kamer ...

De **voorzitter**:
Nee, we gaan niet ...

De heer **Madlener** (PVV):
... gebeurt er de komende maanden weer niets.

De **voorzitter**:
Mijnheer Merkies.

De heer **Merkies** (SP):
Dat is juist de reden om het in commissieverband te doen ...

De **voorzitter**:
Dat gaat sneller.

De heer **Merkies** (SP):
... want dan krijg je eerder je debat.

De **voorzitter**:
Nou, misschien is het de moeite waard om het toch in commissieverband te proberen. Wellicht krijgt u wel steun voor het houden van een AO.

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.